

Miquel Martí i Pol, poeta internacional

Diferents ajuntaments de la comarca proposen al poeta osonenc al Premi Nobel de Literatura en reconeixement de la seva trajectòria poètica caracteritzada per una poesia biogràfica partint del descobriment de l'entorn a través dels símbols o de realitats. Recollim en aquestes pàgines una síntesi extreta del llibre *Nova antologia poètica* de Pere Farrés.

Miquel Martí i Pol va néixer a Roda de Ter (Osona) el 19 de març de 1929. Als catorze anys va haver de deixar els estudis i entrà a treballar a les oficines de l'empresa Tecla Sala i Fils, dedicada a la filatura i coneguda popularment per «la Blava». Amb aquesta feina es va guanyar la vida fins a les darreries de 1972, en què la salut l'obligà a recloure's a casa seva.

Les seves primeres proves poètiques daten més o menys dels seus setze anys, influït per Josep Clarà, un poeta de Roda, entorn del qual es va crear la *Penya Verdaguer* que reunia els joves amants de les lletres del Centre Catòlic. La seva formació, a partir d'aleshores, començà amb moltes lectures, fetes desordenadament, i amb una escassa o nul·la relació amb els centres culturals i d'estudi.

Als dinou anys va patir una tuberculosi pulmonar i hagué de passar un any al llit. Aquest fet i la relació mantinguda amb Josep Clarà van ser claus perquè cristal·litzés la seva dedicació a la literatura. Durant aquest període va tenir molt temps per llegir i pensar i també va entrar en contacte amb Blai Bonet, poeta mallorquí interessat en la producció poètica de Martí i Pol d'aquells anys. Va ser llavors, quan el poeta començà a reflexionar críticament apuntant cap a la realitat social en la qual es movia, definida per una situació personal i col·lectiva, en el seu poble.

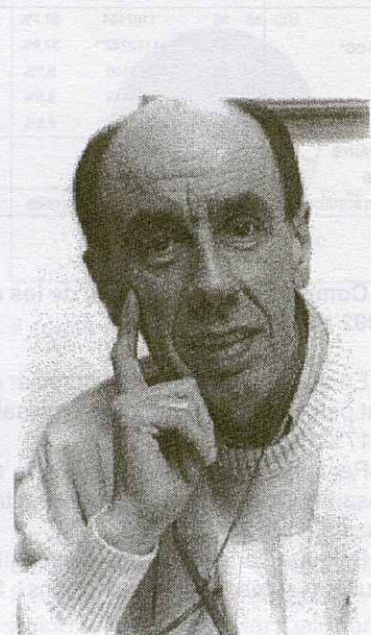
El 1953 va guanyar el premi Óssa Menor amb un recull de poemes, *Paraules al vent*, editat l'any següent; abans però ja havia publicat diversos fragments. A més a la festa de santa Llúcia d'aquell any es reconegué oficialment l'inici d'una nova generació, apareguda després del trasbals de la guerra i de les enormes dificultats culturals de la postguerra quan foren premiats: Jordi Sarnanedas, en narrativa, Josep M. Espinàs, en novel·la i Martí i Pol en poesia. Haver guanyat l'Óssa Menor li obrí algunes portes del món cultural català que posteriors malentesos van

tornar a tancar.

El 1970 va contraure una esclerosi múltiple que li va restar progressivament les seves facultats de moviment i de parla. Fins a finals de 1972 va poder anar a la fàbrica però des d'aleshores es va haver de recloure a casa seva, amb una capacitat física cada cop més reduïda. Cap a 1975 se li va establir la malaltia i a partir d'aquell moment pogué dur una vida més o menys ordenada dins una sèrie de privacions considerables. Aquestes noves circumstàncies reorientaren l'atenció del poeta.

La seva activitat s'ha hagut de centrar gairebé exclusivament en el món de la literatura, com a lector, poeta i traductor fins el 1971-72, però a partir de 1976-77 també com a crític literari i prologuista, sobretot per la seva participació en la revista de poesia *Reduccions*. Posteriorment ha col·laborat com a articulista, de manera especial entre 1984 i 1988 en diverses publicacions periòdiques, activitat recollida en part en el volum *Papers domèstics* (1996), i ha publicat dos volums d'unes peculiars memòries (*Obertura Catalana*, el 1988, i *Defensa siciliana*, aplegats en el volum *Joc d'escacs*, de 1994). En aquest context, a partir de 1980-81 i coincidint amb un primer canvi de domicili (sense moure's de Roda) el poeta començà a sortir de casa, per assistir a actes relacionats amb la seva obra o no, o tan sols per esplai, trencant així l'enclaustrament físic que havia mantingut des de 1972, forçat físicament i psíquicament per les circumstàncies.

El primer reconeixement públic d'un cert pes es va produir el maig de 1978 amb la «Setmana popular» que li dedicà a Osona el PSUC, sota el lema «Ara és demà», amb la participació de poetes com Pere Quart o Vicent Andrés Estellés i cartell d'Antoni Tàpies. El 1983 va rebre la Creu de Sant Jordi i el 1985 el poble de Roda de Ter li va retre un homenatge institucional, amb participació de les

Miquel Martí i Pol és un dels poetes més coneguts de la literatura catalana actual.

màximes autoritats del país. El 1991 li va ser concedit el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Miquel Martí i Pol és el poeta viu més llegit de la nostra cultura. La seva obra ha arribat a un públic completament heterogeni, entre el qual ocupa una part important el jovent; no és, per tant, fruit de la casualitat, que portin el seu nom una biblioteca a sant Joan Despí, una altra de sant Gregori (Gironès) i un institut de Cornellà de Llobregat. O que els estudiants li hagin retut dos homenatges, un, a la universitat de Barcelona, el 1982, i un altre, d'àmbit de Països Catalans, l'abril de 1996. Tanmateix com la col·laboració amb Lluís Llach en dos treballs discogràfics (*Un pont de mar blava*, el 1993 i *porrera*, el 1995) ampliant, si calia, la popularitat de Martí i Pol, i coronant una llarga llista de músics i cantants que han treballat, des dels anys 70, sobre textos del nostre poeta.